

pokud se opírá o důvody zmatečnosti § 21, č. 4, 5 a 9a) tr. ř. patrně bezdůvodnou a bylo ji zavrhnouti. Oprávněna jest však zmateční stížnost, pokud, dovolávajíc se důvodu zmatečnosti č. 10 § 281 tr. ř., brojí proti kvalifikaci trestního činu dle § 23, č. 3 cís. nař. jako zločin. Citované císařské nařízení prohlašuje skutek spadající pod ustanovení § 23, č. 3 za zločin tehdy, byl-li skutkem tím veřejný zájem zvláště těžce ohrožen. Rozsudek poukazuje v tom směru na nespokojenost širokých, zejména pracujících tříd národa s nedostatkem všech životních potřeb, nanejmeně látek na obleky a prádlo, tím odůvodněnější, že známo bylo, že mnozí nespokojení spekulanti, ač látky měli, tyto zámyslně do prodeje nedávali, vyčkávajíc pro ně nejpříznivější konjunktury, by pak docílil zisku co největšího. Kvalifikaci zločinnou pak odvozuje z toho, že takové jednání již již dohánělo lid v náruč zoufalství a nechybělo mnoho, že nepokoji ohrožen mohl býti veřejný pořádek, na jehož udržení v zájmu bezpečnosti státu tolik záleží. Byť i dle všeobecného znění dotyčného předpisu ohrožení veřejného pořádku nepokoji mohlo založení ohrožení veřejných zájmů ve smyslu § 23, č. 5 cís. nař., přece nestačí pouhá, ničím nekonkretisovaná, ba ještě ani se nevyskytnuvší (... nechybělo mnoho...) možnost, že by snad z jednání obžalovaného a jiných spekulantů nepokoje mezi lidem povstaly. Touto pouhou podmíněnou možností nebyly ještě veřejné zájmy vůbec, tím méně obzvláště těžce ohroženy. Toho v přítomném případě nebylo a nelze to odvozovati ze zjištění rozsudku, ježto soud nalézací vůči omluvě obžalovaného, že zabavené zboží z krámu odstranil v době, kdy se začlo mluvit o bouřích, výslovně se dovolává svědectví Fr. Š., že důvodu k obavám drancování nebylo a označuje přípis městského úřadu, v němž se sděluje, že ani v městě samém, ani v nejbližším okolí nevyskytly se dosud žádné případy drancování, ač jím bylo jednotlivci vyhrožováno, za příliš neurčitý, než aby mohl býti tvrzení obžalovaného oporou. Z toho vyplývá, že soud nalézací sám shledal nebezpečí nepokojů velice vzdáleným, nehledě ani k tomu, že zvláště nezkoumal, zda by to nebezpečí nevyplynulo spíše z jednání obžalovaného, spadajícího pod ustanovení § 5 cit. cís. nař., zločinné kvalifikace z uvedeného důvodu vůbec neznající, nežli z jednání obžalovaného kvalifikovaného dle § 23, č. 3 cit. cís. nař. Dle toho nemůže však kvalifikace předražování dle § 23, č. 3 cís. nař. jako zločin před zákonem obstáti. Bylo tudíž zmateční stížnosti obžalovaného, pokud brojí proti zařazení skutku jeho pod č. 5 § 23 cís. nař. jako zločin vyhověti, rozsudek ve výroku, pokud jím obžalovaný uznán byl vinným zločinem dle shora uvedeného místa zákona, jakož i ve výroku o trestu zrušiti jako zmatečný a obžalovaného uznati vinným toliko přečinem dle § 23, č. 3 cit. cís. nař.

Čís. 78.

Poměr mezi podílnictvím na krádeži utajováním věci kradené a nadržováním pachateli.

(Rozh. ze dne 20. září 1919, Kr I 174/19.)

Nejvyšší soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu v Chebu, pokud

jím obžalovaná Kateřina R. sprostěna byla dle § 259, č. 3 tr. ř. obžaloby pro zločin podílnictví na krádeži ve smyslu §§ 185, 186 a), b) tr. z.

Důvody:

Zmateční stížnosti dlužno ovšem přisvědčiti v tom, že by právní názor, dle něhož zapírání kradené věci vůči pátrající vrchnosti tvořiti může pouze skutkovou povahu nadržování zločinci dle § 214 tr. z., nebyl v této všeobecnosti s to, by obstál před zákonem. Nadržování zločinci dle § 214 tr. z. děje se k vůli osobě pachatelově, utajování kradené věci dle § 185 tr. z. děje se k vůli věci samé. Nadržováním vztahuje se do trestní moci státu, do jeho práva, pachatele trestného činu zjištití a k zákonnému potrestání přivéstí, utajováním kradené věci dle § 185 tr. z. napomáhá se tomu, by uchován a zabezpečen byl bezprávný stav, záležející v tom, že kradená věc zůstává i nadále mimo dosah osoby, z jejíhož držení a bez jejíhož přivolení byla pachatelem pro jeho užitek odňata. Jest na první pohled patrné, že zatajováním kradené věci vůči pátrající vrchnosti může býti i výkon trestního práva státu stěžován i udržován a upevňován protiprávní stav, kradené věci se týkající, jinými slovy, že objektivně může tím býti spácháno jak nadržování zločinci dle § 214 tr. z., tak i podílnictví na krádeži utajováním věci kradené. Rozrůzňující znak pro konkrétní případ dlužno tudíž hledati jinde, totiž v subjektivní stránce činu. Bude záležeti na tom, oč se tomu, kdo věc kradenou vůči pátrající vrchnosti zapíral, v pravdě jednalo, zda zamýšlel v pravdě po výtce krýti a chrániti pachatele před trestající spravedlností, či zda v pravdě po výtce šlo mu o věc kradenou. V onom případě vyhraní se zapírání úmyslem je provázejícím v nadržování pachateli, v tomto případě v podílnictví na krádeži zatajováním věci kradené. Toto stanovisko zaujal však, třebaže nedal mu přílehlající roucho slovesné, i soud nalézací. Dle důvodů rozsudku není vyvrácena obhajoba obžalované Kateřiny R., že ohledně věci, o které se jedná, nepředsevzala nižádného úkonu přivlastňovacího, aniž je ukrývala nebo dále zadala. Tímto skutkovým zjištěním dal nalézací soud výraz svému přesvědčení, že obžalované na věcech nezáleželo, že jejich osud byl jí lhostejným. Pokračuje pak ve svých úvahách dodává rozsudek hned v zápětí toto: »Skutečnost však, že obžalovaná vůči pátrajícímu četníku zapřela okolnost, že věci jsou v domě a od koho pocházejí, nemohla by rovněž řečený zločin opodstatniti. V tom bylo by lze spatřovati pouze skutkovou podstatu § 214 tr. z., jež byla by u obžalované dle § 218 tr. z. beztrestnou.« Porovná-li se obojí tato zjištění, je nepochybné, že nalézací soud rozhodl se pro skutkovou podstatu § 214 tr. z., jsa o tom přesvědčen, že obžalovaná, zapírajíc věci, nečinila tak k vůli věcem, nýbrž zamýšlela pouze a jedině krýti pachatele, její blízké příslušníky. O tento smysl rozsudku tříští se všechny ostatní vývody zmateční stížnosti. I byla zavržena.

Čís. 79.

Předražování. Na trestnosti předražování nemění se ničeho ani tím, že původně požadovaná přemrštěná cena byla po smlouvání snížena, ani tím, že dodatečně byla část přemrštěné ceny kupiteli vrácena.